

О Т Ч Е Т
за
дейността на ГД „МЕТРОЛОГИЧЕН НАДЗОР“
през първото шестмесечие на 2012 г.

Надзорната и контролна дейност на ГДМН в отчетния период е свързана с прилагането на ЗИ, ЗТИП и ЗАвП и включва: метрологичен надзор; контрол на предварително опаковани количества продукти; надзор на пазара на средства за измерване и контрол на сервизи за тахографи. Паралелно с това са осъществени и необходимите действия по администриране на регулаторните режими, извършвани от дирекцията, както и други дейности с цел подобряване и оптимизация на работата на дирекцията.

I. Метрологичен надзор за спазване изискванията на ЗИ

1. Лица, които произвеждат, внасят, използват и/или ремонтират СИ

През отчетния период са извършени 3800 надзорни проверки на лица, използващи СИ в законовата област, от които 77 във връзка с постъпили сигнали и жалби от граждани, включително препратени от КЗП и 57 по искане на други органи. Инспектирани са общо 7200 СИ. Установено е, че 9,2% от проверените СИ не отговарят на изискванията. В сравнение със същия период на 2011г. делът на несъответстващите СИ е намалял с 5,6%.

Проверки на возни са извършени в търговски обекти, пазари и тържища, болнични и лечебни заведения и групови практики. Установено е че 9,6% от тях не отговарят на изискванията – главно без знак от проверка (86% от несъответствията) и от неодобрен тип или без маркировка по ЗТИП (10,6% от несъответствията). По сигнали и жалби на граждани и фирми, както и по искане на други органи са извършени проверки в 35 обекта, в които се използват 57 возни. Несъответствия са установени за 26% от возните, проверени по сигнали. За констатирани нарушения са съставени общо 291 протокола за задължителни предписания и 123 АУАН на лица, използващи возни.

При извършените проверки в бензино- и газстанции е установен сравнително нисък дял (10,8%) на несъответстващите СИ. Преобладаващото нарушение в над 90% от случаите е липса на валиден знак от проверка. За констатираните нарушения са съставени 99 протокола за задължителни предписания и 36 АУАН. При надзорните проверки в тези обекти са установени нарушения на лицата, извършвали ремонт на СИ. Най-често липсват документи за извършения ремонт или липсва идентификация на ремонтираните колонки в съставените документи. По-рядко срещано нарушение е неспазването на нормативно определения срок за заявяване на последваща проверка след ремонт. За установените при тези проверки нарушения са съставени 3 протокола за задължителни предписания и 5 АУАН на лица, ремонтиращи СИ.

По сигнали и жалби на граждани и фирми за неточни измервания при зареждане на гориво и по искане на ОД на МВР са извършени общо 79 надзорни проверки. Само при 9,1% от проверените в тези случаи за 197 СИ са установени несъответствия на изискванията, за което са съставени 10 протокола за задължителни предписания и 2 АУАН. Това показва, че преобладаващата част от сигналите и жалбите вероятно е свързана с измами при извършените директни продажби, за разследването на които ДАМТН няма функционална компетентност.

Съгласно изискванията на чл. 61, ал. 1 от Закона за акцизите и данъчните складове и във връзка с чл. 44, ал. 2 на Правилник за прилагането му, през първото шестмесечие са извършени проверки в 37 обекта, в които се използват 80 СИ - разходомери за течности,

различни от вода, измервателни системи за течности различни от вода и електромери. Проверките са извършени съвместно с Териториалните митнически управления.

Съвместно с ИА "Автомобилна администрация" са извършени проверки пунктове за технически прегледи на ППС, в които се използват стендове за спирачни сили, димомери и газоанализатори. Не са констатирани нарушения на ЗИ. По време на проверките се проследява и изпълнението на задълженията на оправомощените лица за проверка на тези СИ.

В изпълнение на утвърдения план за метрологичен надзор през второто тримесечие са извършени надзорни проверки в обекти на „Булгартрансгаз“ ЕАД и 20 газоразпределителни дружества на територията на цялата страна. Проверките са извършени на местата на употреба на СИ в 1022 обекта, в които се използват разходомери за газ, коректори за обем на газ и манометри в съоръжения под налягане. Отчетен е нисък дял на несъответстващите СИ – 7,7%. Най-голям е процентът на СИ без валидни знаци от метрологична проверка – 97% от всички несъответстващи. За констатираните нарушения са предприети предвидените в ЗИ административно-наказателни действия.

Проверки във връзка с постъпили жалби от потребители са извършени в 7 обекта – обществени и жилищни сгради, в които се използват водомери. За установени нарушения са съставени 2 протокола за задължителни предписания и 2 АУАН.

2. Лица, които произвеждат, внасят или предлагат за продажба предварително опаковани количества продукти

Метрологичният надзор е осъществен чрез проверки, извършени на място при производители на предварително опаковани количества продукти (ПОП) и проверки и наблюдения в обекти от търговската мрежа. На контрол при производителите и в търговската мрежа са подложени общо 550 партиди ПОП с еднакви количества и 2500 ПОП с различни количества. От разпространение са спрени общо 7885 несъответстващи продукти, от които партида от 7080 ПОП с еднакви количества при производител. В търговската мрежа са спрени 805 бр. ПОП - 326 бр. поради несъответствие на нетното количество на обявеното (млечни и месни продукти, захар, захарни, шоколадови и сладкарски изделия и хляб), 73 бр. - без обозначено от производителите им количество и 406 бр. (главно млечни и месни продукти с различни количества) - поради обявено, чрез поставен от търговците етикет, количество, по-голямо от обявеното от производителите им. Съставени са 111 протокола за задължителни предписания, от които 49 на лица, които предлагат за продажба ПОП и/или пакетират такива на местата на продажба, и 46 АУАН, от които 38 - на производители на ПОП.

Извършените на място при производителите на ПОП надзорни проверки обхващат 7 производители на мляко и млечни продукти, 8 - на кафе, ядки и подправки, 11 - на месо и месни продукти, 4 - на захар, захарни и шоколадови изделия, брашно и варива, 3 - на хляб и сладкарски изделия и 1 на моторни масла. Проверките са осъществени главно при новорегистрирани или непроверявани към момента производители и при такива, за които в резултат на извършения в търговската мрежа контрол на нетните количества на ПОП е установено, че са пуснали на пазара несъответстващи продукти или са възникнали основателни съмнения за това.

През шестмесечието са извършени две от планираните през годината тематични проверки на ПОП: сирене и кашкавал, пакетирани в еднакви и различни количества – през първото тримесечие; пакетирана захар, бисквити, кроасани, вафли, шоколади и халва – през второто тримесечие. Основният акцент на тематичните проверки е да се проследи съответствието на количествата на предлаганите за продажба видове ПОП, като усилията са насочени главно към откриване на продукти, които бруто са с отрицателно отклонение, два пъти по-голямо от допустимото, за да се сведе до минимум прилагането на

разрушителен контрол. Проверките са осъществени в търговски обекти на национални и местни търговски вериги, в складове на едро, както и в по-малки магазини в 49 града на територията на цялата страна. Обобщените данни показват много нисък дял на несъответстващите продукти – 1,4% от подложените на контрол ПОП – сирене и кашкавал и 2,5 % от подложените на контрол ПОП – захарни и шоколадови изделия. В резултат на контрола са спрени от разпространение общо 202 бр. несъответстващи ПОП. От проверените 244 производители/вносители, само 27 не са изпълнили задълженията, произтичащи от ЗИ, относно нетните количества на продуктите.

Единадесет от отчетения общ брой проверки в търговската мрежа са извънредни и са извършени във връзка с постъпили сигнали и жалби на граждани, в това число и препратените по компетентност от КЗП. В шест от случаите сигналите не се потвърждават, а в останалите са предприети действия, съобразно установените нарушения.

3. Метрологичен надзор на лица, оправомощени за проверка на средства за измерване

През отчетния период са извършени 26 планови и 4 извънредни надзорни проверки на 24 лица, оправомощени за проверка на средства за измерване, за спазване на задълженията им по чл. 52 от ЗИ и съответствие на функциониращите системи за управление с изискванията по БДС ISO/IEC 17025.

Проверени са 29 стационарни лаборатории и са инспектирани използваните в тях при извършване на проверките технически средства – 135 еталона, 169 спомагателни СИ и 14 броя сертифицирани сравнителни материали. Извършен е преглед на условията, при които се извършват проверките, за съответствие с тези, определени в заповедта за оправомощаване, на записите по качеството, както и на техническите записи, свързани с проверката на 7045 средства за измерване. Установени са несъответствия по документите от системата за управление, както и случаи на извършена първоначална проверка на средства за измерване с изтекъл срок на валидност на одобрението на типа, които не попадат в обхвата на чл. 835а, ал. 3 от Наредбата за СИ, които подлежат на метрологичен контрол. За установените при проверките несъответствия са съставени 6 протокола за задължителни предписания, които са изпълнени в определения срок.

Отнето е оправомощаването на едно лице, което е престанало да отговаря на изискването на чл. 47, ал. 1, т. 1 от ЗИ.

II. Надзор на пазара на средства за измерване

В изпълнение на поставените пред ГДМН задачи по надзор на пазара на средства за измерване в обхвата на Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на возни с неавтоматично действие (НСИОСВНД) и Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на средства за измерване (НСИОССИ) и в съответствие със заложените показатели в Плана за действие на ГДМН през 2012 г. през отчетния период е извършен надзор на пуснати на пазара и/или в действие средства за измерване.

Извършени са наблюдения в 504 обекта общо на 1728 СИ, от които:

- 632 пуснати на пазара;
- 755 пуснати в действие;
- 331 пуснати на пазара по § 3 на НСИОССИ.

Извършени са наблюдения на общо 545 возни с неавтоматично действие, от които 158 пуснати на пазара и 377 пуснати в действие. Констатирани са в употреба 2 несъответстващи на изискванията возни, за които са предприети предвидените в закона

действия. В ход е проверка по сигнал за пусната в действие през 2011 г. автомобилна везна без оценено и удостоверено съответствие.

В резултат на проверка по сигнал за закупена чрез обява в Интернет везна е установено, че в сайтове за обяви се рекламира везна с неизвестен произход и производител, с поставени неправомерно маркировки, фалшиви надписи, имитации на знаци за извършена метрологична проверка, инструкции за употреба и гаранционна карта. Собствениците/администраторите на сайтовете са уведомени да преустановят публикуването на обявата, а на уебсайта на ДАМТН е публикувана информация със снимков материал.

Наблюдавани са 23 системи за течности, различни от вода с оценено и удостоверено съответствие. Не са установени нарушения на ЗТИП.

Извършено е наблюдение на 667 електромера, от които 456 са с оценено съответствие и допълнителна метрологична маркировка по ЗТИП, а 211 са пуснати на пазара по § 3 на НСИОССИ със знаци за одобрен тип и първоначална проверка. Не са констатирани нарушения във връзка с тези СИ.

Наблюдавани са 130 водомера, от които 109 - със знак за първоначална проверка по § 3 на НСИОССИ и 21 - със оценено и удостоверено съответствие. Не са установени нарушения на ЗТИП.

Извършени са наблюдения на 362 разходомери за газ и коригиращи устройства за обем, от които 50 пуснати на пазара, 301 пуснати в действие и 11 пуснати на пазара по § 3 на НСИОССИ.

III. Одобряване и контрол на сервиси за монтаж и ремонт на тахографи

През шестмесечието са извършени проверки в 73 регистрирани сервиси за съответствие на условията, при които се осъществяват дейностите по монтаж, проверка и ремонт на тахографи. В рамките на предварителната подготовка за осъществяване на планираните проверки са прегледани и оценени получените в ГДМН 23340 протокола от проверки на тахографи и 27 удостоверения за изтегляне на данни от паметта на дигиталните тахографи. В рамките на контрола е инспектирано оборудването на сервисите, включително сервисните карти за дигитални тахографи на техниците, прегледани са 17438 протокола от проверка на тахографи и 3069 електронни записи за дигитални тахографи. За констатираните несъответствия и пропуски в работата им по спазване на нормативните изисквания са съставени 5 протокола за задължителни предписания.

Извършен е преглед на 46 преписки по подадени заявления, от които 31 за издаване на удостоверения за регистрация на нови сервиси и 13 за изменение на регистрация. В ход са 2 преписки, по които процедурата продължава.

Във връзка с процедурата по регистрация са извършени проверки на място в 38 сервиса. Констатациите от проверките са отразени в контролни карти и протоколи с предложения за вписване на лицата в регистъра и издаване на удостоверения за извършване на монтаж, проверка и ремонт.

IV. Административно-наказателна дейност

През отчетния период са съставени общо 521 протокола, от които 516 за задължителни предписания по ЗИ и 5 протокола с предписания по ЗАВП. За установени при проверките нарушения са съставени 238 АУАН по ЗИ и 11 по ЗТИП. Издадени са 173 наказателни постановления. Влезли в сила са 148 наказателни постановления, 5 се обжалват.

V. Дейности по разрешителни и регистрационни режими

➤ **оправомощаване на лица за проверка на средства за измерване, които подлежат на метрологичен контрол**

- оправомощени са 6 лица за проверка на средства за измерване;
- издадени са 24 изменения на заповеди за оправомощаване.

В ход са 5 процедури за оправомощаване.

Издадена е 1 заповед за отнемане на оправомощаване.

➤ **изготвяне на лицензии, удостоверения за регистрация и заповеди за заличаване**

- издадени лицензии на сервизни фирми за ЕТАФП и удостоверения за сервизи за фискални устройства, вкл. изменения и допълнения към тях и заповеди за заличаване от регистъра – 486;
- удостоверения за сервизи за монтаж и ремонт на тахографи, вкл. изменения и допълнения към тях и прекратявания на регистрация - 48.